

SAMO 19 ŽENA: NOVI, DEVETI SAZIV HRVATSKOG PARLAMENTA "NAJMUŠKIJ" OD SVIH DOSAD

U hrvatskoj politici žene su još uvijek rezervni igrači

Brojka od 19 zastupnica nije ništa, to je daleko od kritične mase koja može pokrenuti ženske politike i promovirati teme koje se tiču žena. Sabor će naredne četiri godine biti ne samo neženski, nego i veoma protuženski, smatra Bojana Genov iz Ženske mreže

Pisala Ljerka
BRATONJA MARTINOVIĆ

ZAGREB - Samo će 19 žena sjediti u novom, devetom sazivu hrvatskog parlamenta, što znači da se saborski sastav koji se upravo ekipira biti uvjerljivo "najmuškiji" od svih saziva dosad. Među 151 zastupnikom bit će tek 12,6 posto žena, čiji je udio u zadnjih nekoliko parlamentarnih saziva u kontinuirano silaznoj putanji. Zastupnice očito više nisu u modi, no kako je ženska kvota propisana i zakonom, ove bi godine političke stranke po prvi puta mogle platiti novčane kazne zbog ignoriranja svoje zakonske obveze. Tek su rijetke stranke i na ovim izborima ispoštovale zakonski minimum od najmanje 40 posto žena na kandidacijskim listama.

Kriza društva

Kojim smo smjerom krenuli najbolje govori svjetska klasifikacija zastupljenosti žena u nacionalnim parlamentima, gdje bi Hrvatska od 193 zemlje svijeta zauzimala 142. mjesto. Daleko smo ispod prosjeka Europske unije gdje je zastupljenost žena u parlamentu u prosjeku 28 posto. Lošije od Hrvatske stoji jedino Madar-

Branka Galic

ska, gdje je među zastupnicima jedva 10 posto žena.

Iz Narodne koalicije u Sabor ulazi njih 10, i to Vesna Pušić, Anka Mrak-Taritaš, Marija

"Muški stranački kolege ne podržavaju i ne potiču žene političarke."

Branka Galic

Puh, Ana-Marija Petin, Marta Luc-Polanc, Milanka Opačić, Nada Turina-Đurić, Romana Jerković, Ana Komparić Devčić i Sabina Glasovac. U redovima novoizabranih HDZ-ovih zastupnika upola je manje žena,

njih pet: Bruna Esih, Ivana Maletić, Irena Petrijević, Vukšanović, Branka Jurić, Martinčević i Grozdana Perić. Na listama Mosta u Sabor su ušle Ines Strenja Linić i Ivana Ninčević Lesandrić. Iz Živog zida u zastupničke klupe ulazi Vladimira Palfi, a ispred nacionalnih manjina Ermina Lekaj Prljaskaj. Dvije su zastupnice, Bruna Esih (HDZ) i Anka Mrak Taritaš (Narodna koalicija) ušle u Sabor zahvaljujući preferencijalnim glasovima, iako se procjenjuje da preferencijalni sustav ne ide u korist veće zastupljenosti žena u parlamentu.

Takav je rezultat, smatra pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić, posljedica krize u hrvatskom društvu koje "ne

Bojana Genov

sazrijeva u smjeru afirmacije ravnopravnosti spolova kao temeljne vrijednosti demokratskog uređenja te ne odgovara njejoj ustavnoj definiciji kao jedne od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske". Za to su, upozorava Ljubičić, velikim dijelom odgovorne političke stranke jer mahom nisu osigurale ravnopravnu participaciju žena i muškaraca u unutarstranačkim strukturama i na kandidacijskim listama.

Manje nego lani

Statistika kaže da je na svim istaknutim kandidacijskim listama bilo ukupno 39,7 posto žena, što je manje nego na lanskim izborima, kad je žena na listama u prosjeku bilo 42 posto. Žene se uglavnom pla-

kve će biti posljedice. Od ovog saziva Sabora imaju vrlo niska očekivanja.

- Brojka od 19 zastupnica nije ništa, to je daleko od kritične mase koja može pokrenuti ženske politike i promovirati teme koje se tiču žena. Sabor će naredne četiri godine biti ne samo neženski, nego i veoma protuženski - upozorava Genov.

Prve kazne

Mali broj žena u Saboru možemo zahvaliti politici stranaka koje ih ne stavljaju na izborne liste, a druge stranke sustavnom omalovažavanju žena u odnosu na muškarce u društvu općenito, smatra Branka Galic s Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

- Muški stranački kolege također ne podržavaju i ne potiču žene političarke. Osim toga, budući da je u hrvatskoj politici puno toga iza kulisa upravljano od strane crkvenih krugova, nije nikakvo čudo da žene imaju takve pozicije u skupštinama, općinskim i drugim, kao i u Saboru - ističe Galic. Njeno mišljenje dijeli i sociologinja Antonija Petričević s Katedre za sociologiju Pravnog fakulteta u Zagrebu.

- Hrvatska nije tako nazadna koliko to daju naslutiti velike političke stranke. Nije Hrvatska zaostala, patrijarhalna i nedemokratska nego stranke zadovoljavaju muške apetite. Žene su u politici rezervni igrači - tvrdi Petričević.

Stranke su dosad, zaključuje Petričević, bile sigurne da ih se neće sankcionirati, pa su se ponašale komotno. No kad plate prve kazne promijenit će ponašanje, uvjerenja je ova sociologinja na temelju sličnih iskustava drugih europskih država.